

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Egy héra.
 Negyedévre

Feladvó szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Mire való a hadsereg ?

Írta: Bodor Aladár.

A lefolyt év nemzeti küzdelmeiből a bécsi hatalom mély éles látással vonta ki tanulságait és most azokhoz képest cselekszik.

Belátta, hogy a nemzet a legutóbbi évtized alatt minden elnyomás mellett is számban és gazdasági erőben annyira össze tudta magátszedni, hogy reménye támadhatott a további megerősödésre, ami végül kétségtelenül arra a törekvésre vezetne, hogy a német-osztrák fönnhatóságtól megakarna szabadulni s minél inkább erősödőnek érezné magát számbelileg és gazdaságilag, annál hathatóbb eszközöket bátorkodnék e célra megragadni. A legutóbbi évtized megerősödése az 1900-iki népszámlálás lelkesen izgató eredményei, az ezeréves ünnepek tettebátorító erkölcsi erősödése teremtette meg a lefolyt obstrukció küzdelmét Bécs ellen, melynek nagy arányait a bécsi hatalom előre nem merse sejteni sem és most tulságosan is megvannak ijedve tőle.

Bécsben most szentül hiszik, a minthogy mi is hisszük, hogy ha a

legutóbbi évtized arányaiban folytatnák tovább a nemzet megerősödése, akkor pár évtized múlva mi vagyunk a monarchia számban első népe és hozzá van meglehetősen gazdasági erőnk is, úgy hogy majd kardunkra ütve fogjuk követelni önállóságunkat, hisz szép szerepével csak Chlopy-i felelet-hez jutunk.

Ezért látták szükségesnek, hogy több vért köpüljenek ki a nemzet testéből, nehogy folyógyulhasson a boszszuravagyó beteg.

Erre a köpülőzésre való a hadsereg hízalása.

Mert ne higgye senki, hogy az uralkodó család a monárkiát ma háboru előtt látja. Magát sem félti; nincs is okuk egyikre sem, bölcsen tudják.

A hadsereg végtelen hízalásának semmi más célja, mint ami szemmel láthatólag volt a kurucz időkben is: hogy vele a magyarság testi-lelki erőit kiköpülözzék. A XVII. század második felében egész brutálisan azt tették, hogy a végvárat megrakták német helyőrséggel, akiknek még fizetést és ennivalót sem adtak, hogy a zsoldosok kénytelenek legyenek rabolni is a népet, meg is tette a dicső armádia hü-

ségesen, úgy hogy a történelem borzadva mondja el, hogy az asszonyok és leányok becsületét fegyverrel rabolták el, s a nyomor miatt néhol megették a halottakat.

Ma nem megy ily kedélyes nyíltsággal a dolog. Ma úgy teszik, hogy félmilliárdokat csikarnak ki a nemzetből, hogy csak vánszorogni tudjon, de soha talpraállani, pláne szabadságharczra számítani. Ma így teszik lehetlenné a gazdasági fejlődést, mert az a cél, hogy a magyarság elszegényítették, kivándorlásra kényszerítették, hogy a magyar parasztság leányai, a nemzet testi-lelki utolsó árucikke Hongkongtól Brazília kikötőig elárusították, mert az is nagy nyereségük ám, hogy fajunk legszebb és legerőteljesebb női emberanyagától megfosztatunk, s a nép is elnyomorítottatik az egészségtelen táplálékra szorulván.

Célja a hadiköltségek emelésének az, hogy ne maradjon a közoktatásra. vasuti s más tisztviselőknek, csatornákra s más közmunkákra, szóval, veszedelmesekké soha se lehessünk.

Ezért hasztalan reménykedés, a mit Apponyi és a nemzet nagy része hangoztatni szokott, hogy: egyelőre

Dani hadnagy.

Megjötték a fiuk megint!

Már hogy nem egészen maguk, hanem csak az irásuk, az alkotásuk és nem is mind az egész Bokréta, hanem közülök egy és egy másik, a ki ugyan nem Bokréta, nem ötjők közül való, de csak úgy hozzájuk tartozik, mint a faluhoz a muzsikusz cigány. Nem a falu népe ugyan, olyanba nem számít, de hogy nála nélkül még se egész a falu, nem is falu a falu.

Az ötök közül most Gyökössy Endre jött meg, s vele, kít Isten hozzá való szerelmének még erősebb megbizonyításául mellérendelt, hogy lenne tehetségének zengő szárnya, az ő hegedőse: Lengyel Dezső. Fehér mezős, kék betűs czifra lapon olvasom: *Dani hadnagy. Zenész elbeszélés. Szövegét írta Gyökössy Endre. Zongorára szerző Lengyel Dezső. Op. 8. Bárd Ferencz és Társa kiadása.*

Igen! Ez az ő dolguk, Ha nem volna rajta a nevük pecsétje, akkor is tudnám. Ismertem már akkor, hogy még ki sem került a gépből.

Érdekes, hogy ismertem meg.

Egy délután lelkendező örömmel állított be hozzám egy debreczeni diákpoéta.

— Te, megirtam a legszebb költeményemet!

— Mutasd.

— Majd én . . .

És hozzákezdett szavalni. Szavalt egyszer, kétszer, sokszor, míg a szavalt domborító művészete által maga is még igazabban rájött verse szépségére és én is hevénnyében megtanultam. Mert hogy igen szép volt a vers, könnyen ment a dolog.

A poéta Gyökössy Endre volt. A költemény a „Dani hadnagy.”

Egy másik alkalommal meg fiatal zeneíró vetődött be hozzám Pest városából.

— No, mi jót, szépet hoztál! — kérdelem, alig hogy átlete a küszöböt.

— Ezt! Es valami rémséges módon teleléniázott, telepontozott papirost huzott ki a zsebéből.

— Hát a mi?

— Legszebb darabom.

— Már megint a legszebb.

— Nem, ez komolyan az . . . Hazslinszky, meg az öreg Ság is azt mondták, pedig azok nagy zeneértők ám, hogy . . .

— Menj a nagy nevekkel . . . Hadd hallom én!

És a mint játszotta a színes, itt viharos, ott pacsirta csattogásos, a szívet, hol guzsba csavaró, hol a hetedik égbe repítő zenét, egyszer csak a mint a fájdalom felszakadt „abból a kis fából, siró dallamából”, mintha csak a tárogató zúgott-búgott volna szépen, bus szomorun, dicsőséges korszak, kurucz korszak támadott lelkemben, borult a szívemre s szóra nyílt ajkam önkénytelen módon: „Talpra kurucz tabor! Szabadságunk árva. védjük!” . . . És mondtam a zenével együtt végig — a Dani hadnagyot.

Mert hogy a játszott darab gondolatai, érzései, festései, színezései, egész felépítése annyira ugyanazon egy volt a költemény Dani hadnagyával, csak hogy még szebben zeneileg kifejezve, hogy lehetetlen volt rá nem ismernem benne a költemény Dani hadnagyára.

Tudom, hogy ez sokak előtt hihetlenné tetszik. Azonban vegyék figyelembe, hogy a költemény zenésítéséről már előbb hallomásom volt. Aztán meg a szerzők iránt érzett szeretetem is sokat megmagyaráz annak, a ki tud a rokon-lelkek közötti látha-

Nyári ruhák
 tisztítását és festését

kifogástalanul teljesít **KONC JÓZSEF** kelme-festő és ruha tisztító Debreczen. Üzlet: Battyányi-u. 2., műhely: Vár-utca 3. (Zenede épület.)

még várjunk, majd amikor megerősödünk, majd akkor.

Az ám, csak hogy a bécsi hatalom is bölcsen tudja, hogy ma majd a magyarság megerősödik, majd akkor... és épen ezért a magyaroknak *nem szabad* megerősödniük. Hiszen világosan mutatja a 400 év története, amit Kollonics oly klasszikus tisztasággal fejezett ki: Magyarországot el kell szegényíteni, hogy kényszerüljön németté behódolni. Tehát nem fogunk gazdaságilag megerősödni soha, mert nem engedik.

Légutóbbi megerősödésünket, melynek eredménye az obstrukció volt, körülbelül 450 millióra becsülik Bécsben, ezt akarják most kiköpülyözni belőlünk, aztán ismét visszafekhetünk félajultan, éhesen a rothadt szalmára és szedhetjük az erősítő pirulákat, mint nemzeti közoktatást, állami szubvenziókat stb.

Hogy is mondta Arany János a rab gólyáról?

... Sohse nő ki tollad, ne várd,
Mert ha épen
Nő is szépen
Rosz emberek elmetélik.

Vér- és pénzszivattyúzás.

[A magyar delegáció teljes ülése.]

A magyar delegáció kedden délelőtt tíz órakor folytatta tanácskozásait. Elnök: Széll Kálmán. A közös kormányt képviseli: Pitreich hadügyminiszter, Burian pénzügyminiszter és Spaun báró tengernagy.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét olvasták fel, elfogadták a hadügyi költségvetést és a rendkívüli hitelt végszerkezetében, majd pedig a tengerészeti előirányzatra tértek át.

Teleki Sándor gróf előadó ismertette az előirányzatot, majd pedig elfogadásra ajánlotta a költségvetést.

Okolicsányi László a partvédelem kérdésével foglalkozik hosszasan, majd pedig a tétel pénzügyi oldalát fejtegette. Azt ajánlja, hogy a fejlesztése a tengerészetnek haladjon lassabb lépésben bár, csak hogy anyagi erőnket tulságosan igénybe ne vegye. A tengerészetnél — és ezt mint közjogi sérelmet hangoztatja — sehol sem tűnik ki a magyar államiság és kifogásolja azt is, hogy a tengerész tiszték közül csak az elenyészően csekély rész beszél magyarul. A tengerészeti akadémiának 123 növendéke közül tíz növendék részesült magyar nyelvű oktatásban.

Végezetül kijelenti, hogy az előirányzatot a rendkívüli szükségletek miatt nem szavazza meg.

Bolgár Ferencz megszavazza a költségvetést, mert ha meg akarjuk védeni partvidékünket, akkor gondoskodnunk kell a védelem eszközeiről is. A haditengerészet nem csak partvédelemre szükséges, hanem azért is, mert a hadsereg kiegészítő része és mert a tengeren túl is védi kereskedelmi érdekeinket. A haditengerészet nem fényűző czikk, hanem fontos feladatot teljesít.

Sényi sorhajóhadnagy Spaun admirális nevében nyilatkozik, de csak szakszempontokat érint. Azokat ismételte, amiket az admirális az albizottságban már kifejtett. Elmondja, hogy a rendkívüli összeg mire is szükséges. Legelőször az építményeket vetjük alapul, majd pedig a torpedóflottát kell újjászervezni. A vérshajókra kerül aztán a sor és ezeket löszerekkel is el kell látni. Ezért vált szükségessé a rendkívüli összeg. A pénzügyi módokról, a melylyel ezt a rendkívüli összeget fedezni fogjuk, nem nyilatkozik. Majd Hieronymi kilógására válaszol és azt mondja, hogy a tengerészeti akadémiába felvételre négy magyar fiu jelentkezett csupán és azt a négyet fel is vették.

Tisza István gróf minisztereinek a refundálást ismertette meg egyszer és helyreigazította Okolicsányi tévedését a tételek beállítását illetőleg. Az természetes, hogy a mostan épülő hajók is el fognak avulni és akkor aztán az objektumok költséges helyreigazításáról, illetőleg a költségek fedezetéről gondoskodni kell. Persze ügyelnünk kell, hogy erőnkön túl ne költsékezzünk.

Okolicsányi László félreértett szavait magyarázta helyre.

tatlan kapocsról, mely által egymásban élnek. De mindezekről eltekintve is semmi lehetetlen nem lesz a dologban, valaki a Dani hadnagy zenéjét ismeri. Bár vegyék meg czáfolás czéljából, hiszen csak 2 koronás, nem félek, hogy nem nekem adnak igazat, mert a mit a *Szomorú dalok*, *Rózsátövisek*, *Margaréták*-ra mondtak a kritikások, hogy úgy áthatja a muzsika a szöveget, mint a szín és illat a rózsaszirmot, erre is a legteljesebb mértékben áll.

S épen ez a nagy érdeme a műnek, mint zenének, mert ennek köszönheti egységét, mitől többi szépségei fakadnak s mely maradandó alkotássá teszi.

Melodráma irodalmunknak egyik legnagyobb baja, hogy a fajt munkáló zenéiroink hangzatokkal dolgoznak. Kikapnak egy-egy kedvükre való hálás részt a szövegből, azt ellátják zenével, talán a szöveghez nagyon is illő szép zenével s ezekből az apró részekből, különböző szépségekből rakják össze a melodráma zenéjét szinte mozaikszertűen, az egyes részek szervi kapcsolata nélkül, vagy csak akármilyen kapcsolattal. Lehet, hogy a szöveg elég szép ahoz, hogy megvesztgesse lelkünket, s azt tegye, hogy mellette észre ne vegyük a zene tökéletlenségét, de mihelyt elveszünk mellőle a szöveget, csak olyan lesz az, mint a papírrózsa, melynek minden egyes szirma szép és színes, még sincs illata s vizsgálva-bonczolva

a zenét, a lesz az eredmény, mit a papírrózsa szirmainak széthajtása után látunk: néhány színes levél, melyet hogy hogy se-hogy néhány drótszál tart össze csak.

A Dani hadnagy e tekintetben elütrött testvéreitől. Nem csupa cifraságból van összetákolva, hanem egy egységesen felépített épületre van felrakva igen sok kedves és becses czirada, zenei csecse-becse. A kurucz világ zenefájának egy rügyéből bomlik ki az egész szépségesen szép virág szerves összefüggésben, gazdag illattal, édes színekkel, a szerző teremtő lelkének napsugarai alatt. Hangzatok helyett dalammal dolgozik. A pillanatnyi hatáson túl élni is akar s nem testvére: a szöveg jóvoltából, de a maga érdeméből. Mondják, hogy ez az operett, sőt opera író érdeme. En szerzőjének magas művészi törekvésében keresem, mely a legapróbb dolgokban is túl néz a pillanatnyi sikerek oly rövid életű virágain s az örök művészt és maradandót tartja szem előtt. Mindegy! Tette legyen ez, vagy az egységessé a művet: a fő, hogy egységessé s szépnek alkotó.

Pedig milyen szépnek! . . .

Mintha csak az adatott volna neki, hogy kétszáz év után egy éjszaka édes álmában elszállhasson a régi kurucz mezőkre s tábori tűz mellett tárogató kesergését, kurucz lelkek busongó csapongó énekét, hős kurucz daliák szerelmes szavát, helyre kurucz lá-

A bizottság a költségvetést ezután megszavazta, úgy általánosságban, valamint részleteiben is.

Port-Artur végnapjai.

Japán kémeik jelentései.

A keleti háboru szenzációs hírei néhány nap óta szünetelnek, az egész világ feszült kíváncsisággal várja, mi történik ott a titokzatos hallgatás leple alatt. Az érdeklődés központja Port-Artur, amelyet a japán ágyuk vesznek körül s melynek elestétől függ az egész háboru sorsa. Két részről érkező híreink egymást hazudtolják meg, ami természetes is. Az oroszok gunyos nevetéssel felelnek a japán törekvésekre: Hogyisne! harmincezer ember van Port-Arturban, tömérdek múnició, ennyi veszedelemmel szemben lehetetlen a japánok minden igyekezete. Ilyen erős várat nem lehet ostrommal bevenni . . . A japánok pedig azt mondják, hogy kémeik jelentése szerint Port-Arturban már elkezdődött az ehség, a lehatalmasabb erejű öldöklő fegyver, amely megdönt minden ellentállást.

Egy tokiói lap érdekes részleteket közöl Port-Artur jelenlegi napjaiból. Ezeket a híreket a kémeik hozzák a japán hadakozók táborába.

— Eleintén Port Artur lakosai nem sokat törődtek az ostromállapottal — meséli egy japán kém. — Az üzletek rendesen forgalommal, csak nagyobb árakat szabva portékáiknak, dolgoztak. Pénz van bőségesen, a kedv sem lohadt le mindaddig, amíg az élelmiszerek rohamosan drágulni nem kezdtek. Az aggódók már az ostromállapot kihirdetése előtt menekültek a városból, a kik pedig itt maradtak, azok nem is hitték lehetségesnek, hogy valami komoly baj származhat. Hanem aztán gyorsan valóra ébredt a lakosság. Azok az idegen vállalkozók, a kik jó üzlet reményében Port-Arturra siettek a háboru kitörésekor, már alaposan megbánták vállalkozási kedvüket. Jelenleg horribilis az ára mindennek a városban. Egy font hus 7—8 dollárba kerül. Lesz azonban még drágább is. Mindazonáltal a dalcsarnokokban estenkint vidám az élet; ezekben a helyiségekben csak annyi a vál-

nyok szüzi mód suttagó választ hallhassa, szivhassa lelkébe, hogy megittasulva szállva vissza hozzánk, búbajos varázsszal mondja el azt nekünk muzsika szavában.

Csillagfényes este százhangu zsongása dali kurucz hadnagy esküvállomása, csókba-fuló ajknak lázittas zenéje, perczenő hajnalnak ezer zizegése, harci tárogató zilaj sikongása, gyöngyöm szép kurucz lány biztató ajkának pacsirta szólása úgy olvad fel benne, úgy szövődik egybe, amint csak a költő lelké képzele azt. Még annál is szebben. Amint csak egy igaz zenélétek álmodhatja össze, adhatja hurjának s mondhatja el nekünk.

Szép alkotás biz az, akárki meglássa. Egységes, poetikus, kurucz, fülbemésző, hogy hallásán, mintha csak a kurucz mennyországából borulna ránk egy darab. Abból is a legfényesebb. Találták Hazslinszkyék, meg Sághek, mikor úgy megdicsérték, úgy megszerették érte a fiut.

Hanem azt meg a szerzők találták el még jobban, hogy szerető barátságából ifjabb Móricz Pálnak ajánlották művöket, aki szá-lára-szövésire sem hátrább legény Dani hadnagnál, a tekintetben még épen vele tartana, hogy: „szabadságért fölládozom szerelmemet.”

Kivált, ha neki is volna biztató — Piroskája.

Sz. L.

tozás, hogy az épület földszinti helyiségéből a pinczébe tették át a szinpadot s ott folyik a multság. Persze jó drága multság ez itt. Egy üveg francia pezsgő 30 dollárba kerül s ilyen arányban mérik a pálinkát, sört, bort is. Az utczákon kevés ember tartózkodik, mert félnek az ágyuzástól; a lakosok házaik pinczéjébe költöztek s ezek a pinczebeli lakások most a legdrágábbak.

Több európai újságíró is benszorult Port Arturban s ezek némelyike féktelen dühvel türelmetlenkedik, mert tétlenségre van kárthatva. A párisi „Journal” munkatársa vidáman fogja fel a helyzetet; bohózatot írt, amelyet kollégáival adat elő, nagy multságára a hallgatóságnak. Az újságírók naplót szerkesztenek, amelyben feljegyzik Port-Artur ostromidejének eseményeit.

Legrosszabb sora van a szegénylakoságnak, mert ezek nem képesek kellő élelmet vásárolni s éjszakánként rabolnak éhségből. A rablókat, ha elfogják, azonnal felkötik s ezek a halálos ítéletek mind sűrűbben fordulnak elő.

Vármegyénk és közelvidéke.

Nagy tanyatűz. Stark Adolf bal-mazujvárosi bérlő egyik tanyáján f. hó 2 án tűz ütött ki, mely a gazdasági épületeket, majdnem teljesen, mintegy 40,000 korona értékben elhamvasztotta. A kár nagy része megtérül, amennyiben az épületek biztosítva voltak. Az a gyanu, hogy a tűz gyújtogatás eredménye.

Három öngyilkosság. Biharmegye három helyéről is jelentettek öngyilkosságot: Kocsubáról, Ugráról és Komádiból. Kocsuban egy magával meghasonlott javakorabeli ember számolt le az élettel. Ugrán egy öreg ember, a komádi-i öngyilkos esetében pedig az az érdekes, hogy ittasságában követte el az öngyilkosságot. Kocsuban egy Triff Tivadar nevű jobbmodu gazda már régebb ideje panaszkodott, hogy nem bírja tovább az életet. Tegnapelőtt este azután eltávozott lakásáról, a hová többé nem is tért vissza. Fia, aki keresésére indult, egy közeli erdőben akadt rá. Felakasztotta magát egy fára és meghalt. — Ugrán Kiss József 66 esztendő csős unta meg az életét. Szájába lőtt s a golyó roncsosá tépte egész fejét. — A harmadik öngyilkos Hajnal László komádi-i 34 éves nős gazda, a ki valamelyes családi viszály miatt neki keseredve reggelig mulatott, azután szüleit meglátogatva, az udvar egyik félreeső helyén felakasztotta magát.

Vasutasok a törvény előtt.

[A tárgyalás negyedik napja.]

A tizenhármas bizottság ügye közeledik immár a lebonyolításhoz és a vád és védbeszédekre kerül a sor, a mely ne legyen hosszabb, mint egy ország közönségének türelme, amely alig várja már, hogy ezek a meghurczolt becsületes emberek végre mentek legyenek minden zaklatástól. Mert él bennünk a remény, hogy a bírói ítélet csak felmentő lehet.

A nagy tárgyalási terem kedden is szorongásig megtelt. Megjelentek a bíróság előtt gróf Batthány Tivadar, Hock János és dr. Bischitz Lajos orvos.

A tárgyalás megnyitása után folytatták a tanúk kihallgatását.

Kardos Emánuel 30 éves, izraelita vonatkísérő tanu azt bizonyítja, hogy nem izgatott senki a sztrájkanyán.

Az **ügyész** (halkan): Mi történt a szavazó cédulákkal?

Dr. **Baracs**: Sziveskedjék az ügyész ur hangosabban beszélni, mert nem hallunk egy szót sem.

Az **ügyész**: Nem változtathatom át a torkomat harsonává.

Az **elnök**: Majd én leszek a tolmács. (A tanuhoz): A cédulákat ki szedte össze?

— Nem tudom.

— Hát ki állította össze a neveket?

— Azt sem tudom.

Dr. **Rács**: A tömeg sem izgatott?

— Nem, bár a hangulat elkeseredett volt.

Majd a védők és ügyész újabb összetűzése után Schmittbauer, Fodor Ármin vasutas tanúk kihallgatása után egy érdekesebb tanuvallomás következett.

Dr. **Bischitz** Miksa 31 éves gyakorló orvos vallott.

Dr. **Benedek** János: Az angyalföldi gyülesen micsoda határozatokat hoztak és Turcsányi miféle nyilatkozatot tett?

— Április 17-ikén az angyalföldi polgári körben Faludi József elnöklete alatt a vasutasok gyűlést tartottak, amelyen véletlenül én is jelen voltam. Heves felszólalások történtek, de az izgatokat az elnök és felsszóalásaiban Turcsányi is többször lecsendesítette, rendreutasította.

Az **elnök**: Mi volt az izgatás?

— A sztrájkot emlegették,

— És ezért történt a rendreutasítás?

— Igen, mert Turcsányi szerint a sztrájk nem lehet célja, sem helyes eszköze a vasutasoknak, ettől az eshetőségtől, amely az államnak és a mozgalomnak árt, mentse meg az isten az országot.

— Ezt mondta Turcsányi?

— Igen, így beszélt szóról-szóra.

Turcsányi: Eöltételezi rólam, hogy ezek után izgattam, bujtogattam a tömeget?

— Sokkal jellemesebb emkernek ismerem, semhogy ilyet felételezhessenek önrel.

Hock János kihallgatása.

Hock János devecseri születésű 45 éves plébános.

Dr. **Vázsonyi**: Tanu ur jelen volt mikor a tizenhármas-bizottság hajlandó volt elfogadni Vörös proppoziczióját.

A **tanu**: Én a sztrájk kitörése után mentem a sztrájkanyára, mert a kerületemből sok érdekelte vasutas volt, akik már évek előtt kértek, hogy tegyek lépést a nyugdíjigény megállapítása érdekében a kormánynál, mert ezek nincsenek véglegesítve. Föl akartam szólalni a házban és előzőleg személyes információt kívántam szerezni. Nem igen akartam először kimenni, mert megjelenésemet félremagyarázhatták volna és én a sztrájkjal a legfontosabb állami érdekeket veszélyeztetve láttam. Margulit urat, régi ismerősömet kerestem föl s mert nem találtam a lakásán, a sztrájkanyán jöttünk össze egy kocsmahelyiségben, ahol nemsokára megjelentek Vázsonyi és Vörös képviselő urak, akik behívták a sztrájkbizottság többi tagjait is. Ezek kijelentették, hogy addig nem állhatnak szóba a kormány megbizottjával, amíg a letartóztatott vasutasokat szabadon nem bocsátják. Vörös maga is elítélte a letartóztatást és kijelentette, már intézkedett és a szabadlára helyezését megtörtént. Erre megkezdődött a tárgyalás. Magam is rábeszéltem őket, hogy a sztrájkot szüntessék meg, mert a közvélemény majd egyhangulag elítéli őket és pedig joggal. Vöröstől megkérdeztem, a kormány megbizottja-e, mire azt felelte, hogy nem, de garanciát vállal, hogy a proppozicziót elfogadja a kormány. Ezután a bizottsághoz intéztem a kérdést, hogy a határozatukat keresztül tudják e

vinni a tömegnél. Erre nézve eltérők voltak a nézetek. Vázsonyi mondta, hogy a vasutasok nem a kenyérért, hanem a közszabadságért harcolnak.

Az **elnök**: Azt hagyjuk, ami Vázsonyira vonatkozik.

Vázsonyi: De a rágalmakat, amiket rám szórtak, fényesen meg akarom czáfolni.

Hock: A kérdéseket, amelyek formulázásában én is résztvettem, a bizottság tagjai elfogadták, de kijelentették, hogy a tömegért nem állnak jót. Kértek, hogy másnap menjek ki és beszéljem én rá a tömeget, mert az én ékesszólásomtól sokat várnak. Másnap föl akartam szólalni a Házban a vasutasok ügyében, Vörös azonban kért, hogy menjek azonnal ki a sztrájkanyára a tömeget rábeszélni, mire azonban a Házban a beszédemet befejeztam, Vörös László tudtomra adta, hogy már késő, mert a tömeg nem fogadta el a proppozicziót, délután ismét kimennek a sztrájkanyára, mert hallottam, hogy a tömeg ingerült rám, mert nekem tulajdonította a békepontokat, amelyek őket, ki nem elégítették. Erről meg is győződtem mert amint a tömegbe bele keveredtem, egy kis tüntetést rögtönöztek. Én a tömeget igyekeztem meggyőzni, hogy jobb eredményt el nem érhetnek és ha a pontokat el nem fogadják, baj lesz, azonban ezek szentül meg voltak győződve, hogy ha egy-két napig várnak, fényes diadalt aratnak, a kormány mindent megad. Sőt azt mondták, hogy csak akkor hisznek, ha a kormány közjegyző előtt állítja ki a nyilatkozatot.

Az **elnök**: Aztán mi történt?

— Megéljeneztek, de a békét nem fogadták el. (Élénk derűtség.) Láttam, hogy nem érhetek célzt, tehát ajánlom magamat és ezzel távoztam. (Derűtség)

— A vádlottak közül senkisé ism izgatta a tömeget?

— Sőt ellenkezőleg, mindenáron azon voltak, hogy a békepontokat elfogadathassák a tömeggel. Főképen Sarlay és Szeide harczoltak a békéért és még a legharczosabbnak tetszett nekem Kacsó ur.

Az ügyész kedélyeskedik.

Az **ügyész** (halkan): Mikor a tömeg a kocsmában sörözött...

Hock: Én nem söröztem, csak a tömeg. (Derűtség.)

A **védők**: Hangosabban ügyész ur!

Vázsonyi: Ide csak a sör hallatszik.

Dr. **Rács**: Ütessék ide, közzénk az ügyészt.

Az **ügyész**: Nem tudom, bírói tárgyalás ez, vagy mi más. (A tanuhoz). Mit gondol, miért bizott annyira magában a tömeg?

— Ezt nem tudom, de láttam, hogy a tizenhármas bizottságban sem biztak, csak a saját erejükben, a kitartásban. Ezek is gondolkodó emberek.

Az **ügyész**: De a gondolatuk nem teljesült be.

— Nincs olyan ember, akinek minden gondolata beteljesüljön. (Derűség.)

Vázsonyi: A kormányé sem.

Az **ügyész**: Az beteljesült.

Vázsonyi: No nem ugy, amint azt az ügyész ur szerette volna.

Mi az ujság?

Kötött marsrutával. A kormány gyönyörűen megcsinálta már a parlament munkaprogramját. Egyik félhivatalos ujság tegnap reggel meg is írja, hogy lesz, mint lesz a Dunamenti utra tornyos palotában. Csütörtökön formális ülés lesz, melyen azonban a pénzügyi bizottság már beterjesztheti jelentését az indemnitásról. Pénteken és szombaton a kérvényeket tárgyalja a Ház s a jövő hét első ülésén pedig megkezdik az

indemnitás tárgyalását. Eddig rendben van a cölog s most következik a félhivatalos jóvendőmondás. Az indemnitás tárgyalása nagyon rövid lesz — beszélük — mert az összes pártkörök tudatában vannak annak, hogy fontos országos kérdések várnak elintézésre. De még a költségvetés tárgyalása sem tart sokáig, mivelhogy az ellenzéki pártok, csak ősszel készülnek nagyobb ellenzéki tevékenységre. Szóval: kötött marsrutával indítja meg Tisza a parlament tárgyalásait. Vajjon igazán így megy majd a dolog? . . .

Zichy Jenő gróf ügyvéd. Az Ujság írja. Nagyon sok és többnyire érdemes dolgot jegyeztek fel a kortársak Zichy Jenő gróf sokoldalúságáról. Ő az ipargróf, aki egy egész fél életet szánt a magyar ipar ügyeinek. Egy másik fél életet tudományos kutatásokra szánt, bejárta kétszer az ázsiai világot, hogy keresse a magyarok őshazáját. Harmadik fele az életének (ne ijedjen meg senki, lesz még negyedik és ötödik fele is) a politikáé. Változatos és élénk politikai multja van a nemes grófnak, s mindig igaz meggyőződéseinek volt a hű követője. A negyedik fél a társadalmi életé volt, amelyben mindig kitűnő szerepet játszott, az ötödik fél a vidám, a kalandos életé, amelyben szintén országos nevet sikerült kivívnia. És most kiderült, hogy egy hatodik érdemes fele is van Zichy Jenő gróf negyvenkét év óta diplomás fiskális. A nagy titok Fehérvármegye igazoló-választmányának legutóbb tartott ülésén pattant ki, ahol Zichy Jenő gróf kérvényét tárgyalták, a melyben azt kívánta, hogy ügyvédi oklevele alapján duplán számítsák az adóját. Kérvényéhez a gróf csatolta ügyvédi oklevelét, amely szerint 1862-ben tette le az ügyvédi vizsgát. A kérésnek természetesen helyet adott az igazolóválasztmány s így lett Zichy Jenő gróf Fehérvármegye első virilistája.

Tengerészeti miniszterium. Ujabbban ismét felmerült az a régi terv, hogy a tengerészeti ügyek vezetésére külön minisztériumot állítsanak fel. Eddig a tengerészeti ügyek vezetését a közös hadügyminiszterium egyik külön osztályára bízták, amelynek élén az admirális áll. A már többször felmerült terv eddig azért nem valósulhatott meg, mert Ausztria-Magyarország haditengerészete sokkal kisebb, sem hogy külön miniszteriumra szüksége lenne. A legujabban azonban a közös kormány ugyszólván új flottatervet dolgozott ki, új hadihajókat épített és annyira fejleszti a tengerészeti ügyeket, hogy feltétlenül szükség van egy önálló vezetésre, írja egy sugalmazott kormány ujság. Most már ezután csakugyan tengerre mehet a — magyar.

Kirabolt kriptá. A hunyadmegyei Hondói községben eddig ismeretlen tettesek párját ritkító vakmerőséggel rabolták ki a gör. kel. temetőben levő Pipos-család sírboltját. A rablók kiasva a kriptá kőbejárát, a kriptá belsejébe hatoltak s ott a volt Zarándvármegye főispánja nejének koporsóját felfeszítették s a benne levő ékszereket ellopták. A vizsgálatot nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy az ellopott ékszerek mennyisége és minősége a család jelenleg élő tagjai előtt ismeretlen.

Öngyilkos máv. altiszt.

Katonaszökevényként körözték.

A nyugati pályaudvar műhelyirodájában kedden korán reggel, hét órakor öngyilkossági kísérletet követett el Fekete István máv. altiszt. Az inspekziós szoba ágyára feküdt és a revolverével kétszer mellbelőtte magát. Súlyos reménytelen állapotban került az Irgalmasok kórházába.

Fekete István 33 éves, nős, családos ember. Három apró gyermeke van és csak hatszáz forint jövedelme. Ebből alig élhet meg egy magános ember, öttagu családnak meg éppen elég arra, hogy éhenhaljon belőle. Elkeseredett ember volt Fekete István, épp azért, mikor a sztrájk kiütött, ő is beállt a küzdők sorába. A harc azonban nem sikerült, leverték a derék fiukat és Fekete Istvánt besorozták a vasuti ezredbe.

Azóta katonaruhában teljesítette a szolgálatát a nyugati pályaudvaron műhelyirodájában. Elsejéig felvette az ötvenöt forint fizetését, és ahelyett, hogy hazavitte volna a feleségének, elköltötte. A míg a pénze tartott haza sem ment, a műhelybe sem nézett be s az asszony akárhányszor kérdészködni jött utána, azt a választ nyerte, hogy még mindig nem látták Fekete Istvánt.

Végre is a főmérnök bejelentette az esetet a főnökségnek, a honnan — mert mozgósítva volt Fekete István — katonahatóság elé került a dolog. Itt nem sokat tréfáltak, rásütötték az altisztre, hogy katonaszökevény és köröztették. Ezt megtudta Fekete István s ezért akart megválni az élettől.

Egyházak és iskolák.

Püspöki látogatás. Kiss Áron püspök tegnap délután 4 órakor meglátogatta az ev. ref. tanítóképző intézetet, melyeket végig hallgatott az ősz püspök is.

Elhunyt egyházmegyei gondnok. Dr. Hajmal István orvos, a békéscsaba ev. ref. egyház gondnoka, az egyházkerületi közgyűlés egyik bájos tagja, mint tudósítónk jelenti, f. hó 5-én, Békésen elhunyt. Elhunytával az ev. ref. egyház egyik kiváló buzgó tagját veszítette el.

Társas-élet.

Budapestről írják: Kubelik Jánosné, a tüzről pattant debreczeni menyecske — félti az urát, a világhírű hegedűt. A féltést a szó legnemesebb értelmében tessék venni: az egészséget, a művészetét, az idegeit félti a végtelen fárasztó, izgalmas koncert körutak miatt. Kubelik maga is igazat ad hitvesének. Legutóbb amerikai körutjáról oly fáradtan és megviselve érkezett vissza, hogy most újabb nagy londoni és párisi diadalai után elhatározta, szép asszony felesége jó tanácsát megfogadva, hogy többé nem vállal terhes kötelezettségeket. Rövid idő alatt nagy vagyont hegedült össze magának Kubelik János, most már nincs arra szüksége, hogy kérésztül-kasul utazza az öt világrészt és gazdaggá tegye szerencsés impresszáriói. Kubelik még csak a jövő szezonban megy hosszú hangverseny körutakra, aztán visszavonul pihenni és csak ritkán, nevezetes alkalmakkor fog Európa hangversenytermeiben megjelenni. Első sorban férj lesz és csak azután művész. Így adják hírül a külföldi ujságok.

Aldott volt a kedd délutáni esőnek minden csöppje. Aranynál becsesebbet érő volt ez az eső, mely megöntözte a szomszagos földet és illattal szitálta tele a levegőt. Az eső után a kis vasut százával szállította ki

a nagyerdőre a közönséget, a hol a 39-dik gyalogezred zenekara hangversenyezett. A jó friss levegőben tele tüdővel fújták a nótát az ifju csehek is . . .

UJDONSÁGOK.

A debreczeni presbiterium és az egyetem.

Bizonyosan nem gondolták nt. Kiss Albert lelkész ur és presbiteriumi hivei, hogy a debreczeni egyetem ellen irányított merényletre, a megajánlott 50 ezer forintos alapítványt visszazippantó sivár, lelketlen, gyűlölködő határozatra oly általánosan terelődik rá az ítélet, a közfelháborodás kárhóztató, lesújtó szava, mint a milyen mértékben ráterelődött.

A debreczeni egyetem ügyének megrontójául tekintik ezt a presbiteriumi határozatot s mind Kiss Albert lelkész helyettes elnökre, mind a vele szavazott többségre egymásután érkeznek hozzánk a megrovó sorok.

Egyiket-másikat le is fogjuk közzölni ezen őszinte, igazságos vélekedések közül; azonban ezen sorainkkal mást akarunk bejelenteni. Jelentjük, hogy a debreczeni presbiterium eljárásának és a debreczeni egyetem nagy ügyének az ösmertetését és tárgyalását igazán hivatott tollból fogjuk közreadni.

Lapunk legközelebbi számában három közleményre terjedő cikket kezdünk meg Jászi Viktor doktornak, jogakadémiánk országos nevű tudós tanárának a tollából.

„A debreczeni presbiterium és az egyetem“ czim alatt fogja ezt a nagyjelentőségű kérdést őszintén, igazságosan, nyíltan megvilágítani; a kiváló tudós tanár cikksorozatára, mely egyenest a szeg, illetőleg az érdemes presbiteriumi többség félrevezetett fejebujára vág, előre is felhívjuk olvasóink és az egyetemi nagy ügy minden igaz barátjának figyelmét. Ezek a cikkeklyek mindenkít, minden tekintetben tájékoztatni fognak a presbiteriumi határozat végzettségéről.

Sorozás. Kedden az első korosztályu legényeket a 200-tól az utolsó sorszámig sorozták. Bevált 88 legény, akik közé 1 önként jelentkezett. Ma, szerdán a második korosztályu legénység kerül mérték alá.

Jog és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog és pénzügyi bizottsága kedden délután tárgyalta folytatólag a város 1903. évi zárószámadását Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt. Jelen voltak Ronsik Lajos főszámvevő, Varga Károly jegyző, Márk Endre, Simonffy Imre, Márton Imre és ifju Schwarcz Vilmos bizottsági tagok. A zárószámadás tárgyalása alkalmából számos értékes indítvány tétetett a város pénzügyi viszonyainak orvoslása czéljából. Sajnos azonban, annak nem igen lesz foganatja.

Elvezetes kirándulás. A Bocskay-kert üdülő-telep vasuti megállóhelyével szemben 20 kat. hold kiterjedésű erdő van, a mely a közeljövőben vágás alá került volna. Ezt

megak
egy lel
sággá
és szó
szik. I
uj kin
végett
vigalm
társas
indulá
történi
liget m
fél 11
menni
perczk
vagy f
óra 4
lan es
kozha
zése
tisztel
hogy
Hugó
vagy
élőszó
teni s
vasuti
vissza
a III.
tályba
saság

törvény
gyakor

A vár
gödröl
1905.
kezest

kert I
nap e
lasztá
kerti
nak K

ben.
munk
gény
czélul
Lajos
Jakó
f., Tó
f., Cs
Bartol
N. 40
Ková
Méné
kor.,
Nagy
Bartis
Apost
50 f.,
dor 1
f., Ma
Lajos
bély
hér F
kor.,
40 f.,
1 kor
1 kor

A d
lapp
hétfe
Berg
Istvá
hály

megakadályozandó a szőlőbirtokosok egy lelkes csapata Bocskayliget-társasággá alakult s az erdőt ligetté, sétáló és szórakozó helylyé átalakítani igyekszik. Debreczen és Hajduhadház ezen új kiránduló helyének megtekintése végett e hó 11-én (szombaton) a liget vigalmi bizottsága nagyszabású és olcsó társas kirándulást rendez. A társas indulás szombaton délután 4.11 órakor történik. Étkezés étlap szerint a remek liget mulatójában. Haza indulás este fél 11 órakor. Ezen kívül kifelé lehet menni a Debreczenből este 6 óra 56 perczkor induló vonattal, vissza pedig vagy fél 8-kor, vagy másnap reggel 7 óra 44 perczkor. Az ellátás kifogástalan eszközölhetése, a vendéglős tájékozhatása és a vasuti menetek rendezése érdekében kérjük az ez uton tisztelettel meghívott nagy közönséget, hogy ebbeli szándékukat Motesiczky Hugó üzletvezetőségi osztályfőnöknel, vagy Mihalovits Jenő gyógyszerésznél előszóval avagy levelező-lapon bejelenteni sziveskedjék. Belépti díj nincs. A vasuti jegy ára Debreczenből oda és vissza egyszerre megváltva (treturjegy) a III. osztályban 40 fillér; a II. osztályban 74 fillér. A Bocskay liget társaság vigalmi bizottsága.

— **Kinevezés.** A főispán Tóth Béla törvényszéki joggyakornokot közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

— **Háztulajdonosok figyelmébe.** A városi hatóság elrendelte, hogy az emésztő gödrök vízmentes fallal láttassanak el. Aki 1905. június 1-ig nem foganatosítja az építkezést szigorú bírságban részesül.

— **Kertgazda-választás.** A csapó-kert I. és II. járás ismét egybeolvadt, tegnap ejtették meg közösen a kertgazda választást. Megválasztott Kónya Lajos csapó-kerti birtokos, kertgazdának. Kiskertgazdának Kenéz Ferencz.

— **Iskolai ünnep a Homokkerten.** Ily czímen említettük meg keddi számban azt az ünnepséget, mely egy szegény iskolás gyermek felruházását tüzte ki czélul. Adakoztak a felruházásra: Kurucz Lajos 1 kor. 60 f., Kurucz Lajosné 1 kor., Jakó Pál 3 kor., Tordai Gáborné 2 kor. 60 f., Többen 50 f., Deak Ferencz 1 kor. 40 f., Csajkos Bertalan 1 kor., N. N. 40 f., Bartok Imre 1 kor., Kiss Károly 40 f., N. N. 40 f., N. N. 20 f., Fazekas Dániel 2 k., Kovács József 20 f., Czirják István 30 f., Ménesy Béla 20 f., Fazekas Dániel orvos 7 kor., Glósz Károly 50 f., Moskovits 30 fil., Nagy Károly 30 fil., Molnár Lajos 60 fil., Bartis Ignác 1 kor., Veresi Imre 20 f., Apostol Emil 1 kor., Tormássy Géza 1 kor. 50 f., Rózsa Lőrincz 2 kor., dr. Visky Sándor 1 kor., Lengyel Viktor 3 kor., A. H. 50 f., Magoss Kálmán 1 kor., N. N. 30 f., Kozma Lajosné 50 f., Sövényi István 2 kor., Borbély Miklós 1 kor., Tóth Lajos 1 kor., Fehér Rossi Lajos 2 kor., Almási Kálmán 1 kor., Aimási István 1 kor., ifj. Kurucz Lajos 40 f., Sövényi Gyula 1 kor., Kozma Lajos 1 kor., Göbei István 1 kor., Sövényi Róza 1 koronát.

— **Sztrájkoló téglavetőmunkások.** A debreczeni téglavető munkások közt lappangó béremelés iránti mozgalom hétfőn kitört és a városi körkemence, Berger és Horvát, Szikszay Lajos, Tóth István és társai, valamint Balogh Mihály örökösei téglagyáraiban kimond-

ták a sztrájkot. A munkások több munkabért és a munkaidő leszállítását követelik. A téglavető-telepek tulajdonosai nagyon túlzottan tartják a munkások követelését és azok teljesítését megtagadták, nem zárkoztak el azonban a méltányos egyezés elől. Miután a legnagyobb dologidő van, a sztrájk alighanem gyorsan véget ér, mert különben maga után vonná a kőműves és ácsmesterek munkabeszüntetését is, annak pedig éppen a munkások innák meg a levét, mert ők a téli hónapok alatt nem hozhatják helyre a mulasztást. Az építkezési kedv különben is igen mérsékelt, úgy hogy a debreczeni munkások jórésze a közel vidéken kénytelen munkát keresni, de sokan munka nélkül lézengenek.

— **Az Emke kioszkja.** A tanács megengedte az Emke-kávéház tulajdonosának, hogy a kávéház előtt a járdán asztalokat helyezhessen el.

— **Tóglík lett a szimuláns.** Előjárójában is kijelentjük, hogy nem mese, hanem igaz történet. A katonai sorozó-bizottság előtt történt a sörházlaktanyában. A történet hőse bizonyos Szekeres nevezetű Szeged-alsótanyai vasfejtő magyar, mint a többi odavalót, őt is behívták a vizitálásra. A legény kénytelen-kelletlen betaslogott a városba, de retentő mód fázott a katonásdítól. Mellesleg legyen megjegyezve, szép szál legény. Tudta, hogy amint a mérték alá áll, rámondják a „tauglichot.“ Szinte a hideg rázta, amint a vetkező szobába került. De hirtelen mentő gondolata támadt. Amint a nevéen szólították, a nyakát behúzta a vállai közé és nyomorodva állt a mérték alá. A vizitáló ezredorvos szemügyre vette, majd elkezdte csavargatni a kezét. Erre először az egyik, majd a másik válla esett le. A furfangos magyar, amint végre szabadul, újra felrántja a vállait. De késő. Elhangzik a végzetes „tauglich“ szó. Erre rákvörös lett, kivágta a mellét és amint kifelé ballagott, úgy dohogta:

— Hm! héjába töttem magam, csak rám mondta a nimet a tóglíkot.

— **Adomány.** Nemes szívű urleányka, Sz. A. kisasszony 2 korona 20 fillért kapunk N. S. díjok nyomorban sinylődő családjára részére. Felhívjuk az önhibájából nyomorgó embert, hogy jelentkezék kiadóhivatalkunknál.

— **Meghaltak.** Takács Margit róm. kath. 8 hónapos, Ménes Erzsébet ev. ref. 8 hónapos, Oláh Sándor ev. ref. 3 hónapos, Papp Eszter ev. ref. 11 hónapos, Szabó András ev. ref. 1 hónapos csecsemők, Nádasdi Ferencz ev. ref. 2 éves gyermek, Kéki Eszter ev. ref. 19 éves hajadon, özv. Nyeste Andrásné Farkas Francziska róm. kath. 60 éves háztulajdonos, Pető József ev. ref. 18 éves lakatos inas.

— **Betörőnek nézett vőlegény.** A keddi lapunkban ily czímen megjelent újdonságra vonatkozólag megjelent nálunk Kecskés István magos utca 5. sz. a. háztulajdonos. A mi hírünket lényegében megerősítette és a következőket adta elő. — Házamban évek óta lakos özvegy Anika Jánosné mosónő, aki 2 év óta jegyben jár Váradi Béla irnokkal, aki sokszor fölkeresi menyasszonyát. Ismerem is őt személyesen. Az eset hajnali fél 3 óra tájban történt. Korán felkeltem és felöltöztem, hogy 4 órakor a vágóhidra mehessenek. Az őt kést és nagyobb összeget tartalmazó pénztárczamat a

székre tettem és mivel még korán volt, ruhástól lefeküdtem újra és elszenderedtem. Félálomban hallottam is szöszmötölést az ajtó előtt, de csak akkor ébredtem fel, mikor az ajtó kinyílt és azon belépett valaki. A mostani állapotok közt, amikor gyilkosság, betörés, lopás napirenden vannak Debreczenben, álmomból felriadva a forgó pisztolyom után kaptam mindjárt. Tudtam ugyan hogy nincs megtöltve, de gondoltam, ijesztőnek jó lesz. Az alak, mielőtt szemügyre vehettem volna, erre kiugrott az ajtón és futásnak eredt. Természetesen én üldöztem, a pisztolyt utána hajítottam és mikor Anikáné lakásába menekült, hirtelen felindulásomnak természetes következménye volt, hogy a kezem ügyébe akadt virágcserepeket utána hajítottam át. Mikor már ez is megtörtént, akkor tudtam meg végre, hogy Váradi Béla irnok özvegy Anikáné mosónő vőlegénye az illető. Tehát itt szó se lehet magánlak megsértésről, legfőleg jóhiszemű és végzetes tévedésről, aminek nem én vagyok az oka. Így áll tehát az eset és ez annyival is inkább hihető, mert Kecskés István közismert, tisztességes iparos, akinek szavában teljesen megbízhatunk. A feljelentés dolgában egyébként a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Az ismeretlen gyilkos.** Hét nap telt el a *Gajzágó* Antal megöletése, a Révész-utcza gyilkosság óta és a gyanúsított *Csiha* Sándor asztalossegédet az ügyészség öt napi fogság után a bizonyítékok teljes hiánya miatt kénytelen volt szabadlábra helyezni. Az eddigi nyomozás tehát teljesen eredménytelen, bárha a csendőrség is belesegített. De a csendőrség segítségével nem volt semmi köszönet. Semmit sem használtak, csak rontottak. Persze, ez nem dinnye és csirkelopás, hanem igazán komoly és nehéz ügy, amihez nem brutális erő és éles szurony kell, hanem — ész. Egyébként ujabban névtelen levél érkezett ez ügyben *Mile* Pál rendőrfogalmazóhoz. A levél írója a „Debreczen“ szerint megnevezi a gyilkost, de bizonyítékait csak az esetben hajlandó előadni, ha biztosítják, hogy a kitűzött díjat megkapja. A rendőrség felhívja a névtelen levélíró, jelentkezék Jeney Miklós rendőrkapitánynál és ha állítása valónak bizonyul, megkapja a 400 korona jutalmat.

— **Elzúllott leányok.** Debreczenben nagy számmal található a közeli falvak elzúllott leányai, Bánki Julist ma tolonczolják haza Érmihályfalvára, Czégény Julis és Süveges Jolán nevű csavargó lányokat pedig, akik már régebben kitiltattak a városból, a Dobozi temetőben fogták el. A velők tanyázó Szondi Erzsinek azonban sikerült megugrani.

— **A rátóti filoxera.** E bizony nem volt más, mint egy jókora kásás hurka, mely ott feküve, szépen pihene az utca porában.

— Eiha! Mi lehet? kérdi X. az Y. tól.

— Mi e? Hát biz e' aligha más, ha csak nem a filoxera!

— No no! Igaz a! Öjje meg kend, mig kárba nem megy!

Kihoznak vala pedig a jegyző uramtól

egy fringit s azzal ketté szelik vala a hurka-filoxerát. Persze csak úgy dült belőle a fehér rizskása.

— Itt van e! Ha ez a sok tojása mind kikét vóna, elpusztítják az egész falut. Mégis csak jó vót megőnyi . . .

— **Az elpáholó udvarló.** Egyik törzstisztnél állott szolgálatba Czeglédy Örsze nevű cselédeány. Ugy fogadták fel, hogy udvarlót nem szabad fogadnia. Ó, dehogya is van cselédfogadáskor udvarlójuk . . . Az éjszaka azonban mégis előkerült az udvarló Fehér Lajos minden személyében, a ki vesztére lopódzott be a tiltott helyre, mert Jónás Vendel nevű tisztiszolga véresre verte, elpáholta az udvarlót. A debreczeni cselédvilágra szomorú fényt vet ez az eset is.

— **Pinczetűz.** Hétfőn délután 2 óra körül tüzet jeleztek a Hatvan-utca elején. A zörség azonnal kivonult s konstatálták, hogy a Bignió-házban, a Neumann-féle festék üzlet pinczében fogott tüzet az ott felhalmozott kátrány és festék anyag. Fél három órára eloltották a tüzet, mielőtt nagyobb veszedelem támadt volna.

— **Ma szerdán** este Rác Károly és fiai zenekara nagy hangversenyt rendez a Márkus (Dréher) kellemes, nagy nyári kertjében.

— **Cirkus Schmidt** és társa szombaton tartja megnyitó előadását. A cirkus 36 lóval és óriási nagy társulattal érkezik Debreczenbe.

x **A legszebb női kézitáskák,** pénz, szivar és cigarettatárczák; kézi bőrdöngők, kofferek, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb mennyasszonyi és alkalmi ajándék tárgyak beszerzésére ajánljuk **Mentze Henrik** újdonságok áruházát Piac és Szent-Anna-u. sarkán, az olcsó szabott ár minden darab árun ki van tüntetve.

TÁVIRATOK.

Hieronymi a bíróság előtt.

Budapest, június 7. Battyány Tivadár gróf vallomása nagyon kedvező a vád alatt levő vasútasokra. Kijelentette, hogy a kormány akadékoskodása miatt történt minden baj.

— Hát miért akadékoskodott? — kérdezte az ügyész.

— Azt tessék tőle kérdezni — felelte a tanu. (Nagy derűtség.)

Hire jár, hogy végül Hieronymit is kihallgattja a bíróság.

Mert egymásé nem lehetnek.

Nyiregyháza, június 7. Boros Lajos 27 éves máv. hivatalnok a temetőben agyonlőtte Roth Róza 17 éves kedvesét és azután önmagát. A szerencsétlen szörnyet halt, de a leány még él, bár állapota reménytelen. Az öngyilkosságot azért követtek el, mert nem lehettek egymáséi. A leány ugyanis — zsidó volt.

Az ev. ref. konvent.

Budapest, június 7. Az ev. ref. konvent ma kezdte meg üléseit báró Bánffy Dezső képviselő és Kuu Bertalan püspök elnöklése alatt. Zsigmond Sándor esperes bejelentette, hogy a november 10-ére összehívandó zsinatra nem küldenek királyi biztost.

Az orosz-japán háború.

Igazán örület.

London, június 6. Minden pétervári lap megerősíti a hírt, hogy Kuropatkin fővezér Port-Artur felmentésére indult az összes csapatokkal a csár egyenes parancsára.

— **Igazán örült ez a vállalkozás** — mondta maga Kuropatkin, aki — úgy látszik — jól sejt, hogy a sedani eset fog megismétlődni rajta.

Maga a csár a nap minden órájában egyenesen Alexejev tábornoktól kapja a harcztéri híreket.

Togo tisztítja az utat

Tokió, június 9. Togo tengernagy jelenti, hogy a Tali-en-van öbölnek az oroszok által lerakott aknák eltisztítását szorgalmasan folytatja. Eddig 46 aknát fedeztek fel és tettek ártalmatlanná. A nem mély járati hajók akadálytalanul közlekedhetnek.

Port-Artur ostroma.

Niucsvang, június 7. Az újságírók barokáját Svampejecs irányában, kínai bandák támadták meg. Ekvell német újságíró megölték, de Brindle (angol) megmenekült.

Csata a tengeren.

Csifu, június 7. A környéken egész nap heves ágyuzást hallottak a tenger felől. Hire jár, hogy a *Jakisima* nevű japán hajó aknába ütközött és elsüllyedt.

Port-Arturtól 3 mérföldnyire Dalny irányában hétfőn egész nap hallották az ágyudörgést. Togo bombázta ismét a várost.

Olvasóink rovata.

Buzgólkodások a hit körül.

A seniorság a debreczeni főiskolában, századok óta fennálló intézmény; mindig nevezetes alkatrésze volt az ő kollegium belsejének. Forradalom előtt s utána is, mikor az alma mater deák polgárai a híres debreczeni respublikában is külön törvények szerint itéltettek: a végrehajtó hatalom egyik képviselője a senior volt, Nagy tekintélynek örvendeztek is a debreczeni főiskola seniorjai, nemcsak a diákság előtt, hanem a városi polgárságnál is.

Hanem, nem utolsó legénynek kellett annak lennie, ki ezt a tisztséget elnyerni akarta. Nemcsak, hogy minden tantárgyból eminens, de külső testi szépségével és érejjel is imponálni kellett. Sok jeles férfiu viselte ezt a méltóságot a hosszú századok alatt.

Az újkor fejlődése azonban, mint minden régi intézményt, ezt is kiforgatta eredetiségéből. Ma a seniorság — eltekintve némely nem nagyjelentőségű funkcióktól — csaknem sub titul, pusztá czim. A teologus diák előtt becsessé, csak a velejáráó ösztöndíj teszi. Azonban még mindig nimbusz veszi körül a senior személyét, diákság hivatott vezére vagy egyéniségökből kifolyólag: eszménye. Általában véve a főiskolai seniorok, most is nem kicsinylendő szereppel folynak be városunk egyházi és társadalmi életébe.

De a legutóbbi időben volt seniorok közül, egyik sem volt olyan nagyhatással a társadalmi életre, mint a most távozó senior, tiszteletes Harsányi Pál ur. Azzal a belmissziói jellegű és Debreczen város ref. lakossaira nagy jelentőségű egyháztársadalmi mozgalmával, új korszakot teremtett a főiskolai seniorátusba. És ezen működésével azt bizonyította be, hogy a seniori intézmény nem avult el, van létjogosultsága és hogy a korszellemével összeegyeztethető.

Hogy ő és vezetésével a debreczeni főiskola hittanhallgatói miket cselekedtek: nem szükséges részletezni. Az intelligenseb-

bek emlékezhetnek a Protestáns-estélyekre. A köznép pedig nagyon is emlékszik az egyháztársadalmi összejövetelekre. Minden találás nélkül mondhatom, hogy ezen vallásos összejövetelek megújították Debreczenben a lankadó hitéletet. Egy-két ilyen hitbuzgalmu egyén s megváltozik az ev. ref. vallás helyzete a kálvinista Rómában.

Az egyház-társadalmi összejövetelek május 15-én értek véget azzal a szép, azzal a humánus cselekedettel, mikor a „Hittanszaki Önképző Társulat” tagjai Harsányi Pál szenior vezetésével kiosztották a Protestáns-estélyek jövedelméből vásárolt bibliákat, zsoltárokat, imakönyveket és vallásos iratokat a homokkerti hivek közt, az ottan levő ideiglenes imaházban.

Igazán megható jelenet volt az. Ha pénzt vagy más földi javakat osztottak volna ki, akkor sem örült volna a nép jobban, mint örült a nem nagyértékű könyveknek. Hogy ragyogtak a szemekben a vallásos érzésből fakadó hálakönyvek, hogy mondtak kezesen szavak által köszönetet az evangéliumi ihlettel megáldott szenioroknak és lelkes csapatának: azt hallani igen. de leírni nem lehet.

És ezt a rövid vázlatot nem fejezhetem be hozzáillőbben, minthogy ismételt köszönetet mondok a homokkerti nép nevében mindazokért, melyekkel a Hittanszaki Önképző Társulat bennünket megajándékozott. Találja fel minden egyes tagja azt a nemes öntudatot, mely a jó cselekedetből sarjadzik ki.

Kövér Gyula.

Törvénykezés.

Fölmentett testvérgyilkos.

[Megfojtotta a nyomorék testvérét.]

Irtunk már Deutsch Miksáról, aki nem tudta nézni béna testvérenek szörnyű kínlását és őt megfojtotta. Irtunk arról is, hogy a szerencsétlen gyilkost fölmentették. Most a következő részletes tudósítást kaptuk Budapestről a tárgyalásról.

Még nem ment feledésbe az a drámai esemény, amely a múlt év őszén Deutsch Lajos budapesti lakos, házában játszódtat le. Az apának testet és lelket gyöttrő betegségben sinylődő 19 éves Miksa fia, kis fivérét, akit az övéhez hasonló kór emésztett, agyonlőtte, amikor pedig önmaga ellen akarta gyilkoló fegyverét emelni, betegségében megbénult keze lehanyatlott és életben maradt ő, akit a mai napig gyilkosnak tekinthetett bárki s aki fölött a tegnapi esküdtzéki első napon itélkezett az esküdtbíró.

A tárgyaláson az elnyomott kedélyhangulat folytán, a melyet a vádlott száznál is több külseje a bírásban és nagyszámu hallgatóságban keltett, egész csendben folyt le. Elsőnek hallgatták ki a vádlottat. A beteg testü és melanchólikus kedélyállapotu fiatalember eleinte az eset részleteire nem tudott élesen visszaemlékezni, csak mikor a vizsgálóbíró előtti vallomását felolvasták, emlékezett teljesen vissza és ezt a vallomást teljesen helyben hagyta.

Több tanu kihallgatása után a tárgyalás érdekesebb fordulóponthoz ért, midőn Orosdy dr. felállott és előterjesztette a vádbeszédét. Mindjárt kijelenti, hogy ő az eddigi gyilkosság vádját a vádlott javára szándékos emberölés vádjára változtatja és ebben kéri vádlottat bűnösnek kimondani. Drámai mozzanatokban gazdag események színhelye volt Deutschék háza, ugymond és ez események hatása által keltett érzelmek bizonyára uralkodnak az esküdt bírákon, de azt annál inkább sem csodálja, mert alólak magát sem tudja kivonni. Csakhogy most az igazságszolgáltatás termében vagyunk, a bíró tehát hagyja otthon mindennapi köntösét

és lelke igazság sugallata szerint mondjon ítéletet. Tény az, hogy a vádlott őt, még pedig az orvosi vélemények szerint ép elmével, szabad akaratából őt. Hogy már most ezen cselekedetének, amelynek büntetőségét a szabad akarat meg volt megengedni, egyéb lélektani motivumai is voltak, ezek nem a büntetőség kizárását, hanem csupán a büntetés kiszabásánál alkalmazandó enyhítő körülményeket idézik elő.

A védőügyvéd védőbeszédjében a szeretet fenségességéből, annak a világot és a társadalmi fentartó és összekapcsoló erejéből indul ki. Aki szeretetből cselekszik, az bűnös nem lehet. Így hangzik az etikai és erkölcsi törvény, amely etikai és erkölcsi törvényeinkhez. Ez az eset, amelyet most tárgyalunk, ugymond, megrázó összejöttése az etikai, erkölcsi és tételes törvényeknek, mert vádlott szeretetből, amellyel szülői és kis testvéreje iránt viseltetett. Láta, hogy szülőinek nemcsak, hogy segítségére nem lehet, hanem anyagi veszteséget fogja okozni. Elhatározta tehát, hogy öngyilkos lesz. Ez már maga is beteg agyra mutat. Ehhez járult még kis öcsésének súlyosabb megbetegedése, hallani kellett ennek szivetrázó panszait és látni szülőinek szomorúságát, ebben a zavart állapotban érdeklődött meg benne az a téveszme, hogy minden, nem csak az ő, hanem kis testvérenek is a halálával változhatik jóra és e téveszmétől vezetve követte el cselekedetét.

A vád- és védőbeszéd után az esküdtek a törvényszék által megszövegezett következő kérdések eldöntésére:

I. Főkérdés.

Bűnös vádlott abban, hogy fivérét 1903. november 29-én a bűnjelül szolgáló forgópisztolyból ejtett lövéssel szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal megölte.

Ha igen, II. kérdés.

Cselekedetét vádlott öntudatlan állapotban követte-e el, vagyis elmetehetsége annyira meg volt zavarva, hogy akaratának szabad elhatározási képessége teljesen hiányzott?

Visszavonultak és rövid tanácskozás után az első főkérdésre nem-mel feleltek, így tehát a második kérdés tárgyaltan lett.

A bíróság tehát az esküdtek ezen verditje alapján felmentő ítéletet hozott.

Vétkes bukás. Kövér Béla és neje szül. Janthó Anna vétkes bukás miatt ültek tegnap a törvényszék előtt. Az enyhítő körülmények figyelembe vételével a bíróság Janthó Annát 1 napi fogházra átváltoztatható 20 korona. Kövér Belát hasonló körülmények között 100 kor. pénzbüntetésre ítélte. Elítéltek megnyugodtak, de az ügyész felebbezést jelentett be.

Máramaros-sziget bankpanamája. A máramaros-szigeti takarékpénztár panamája, amely évekkal ezelőtt országszerte nagy szenzációt keltett. — Az intézet igazgatósági tagjait és főhivatalnokait vétkes bukásért és hűtlen kezelésért helyezték vád alá, de bűnyökökben a máramaros-szigeti törvényszék felmentő ítéletet hozott. A vádhatóság felebbezése folytán az ügy a helybeli ítélőtábla elé került, ahol a tárgyalás kedden vette kezdetét.

Nem közhivatalnok a vasutas.

Oly ellentétes határozatokat hoznak e do-logban a magyar bíróságok, hogy ember legyen, aki az igazságot meglegli. Így pl. a szegedi törvényszék vádpanácsa hétfőn foglalkozott a perbefogott 16 szegedi vasutas ügyével. Az ügyészség hatóság és magánosok elleni erőszak büntette és hivatali kötelesség megtagadásával vádolta őket. A vádpanács kimondta, hogy a vasutasok nem közhivatalnokok és magánosok és a hatóság elleni erőszak büntetésére alapos gyanú-otok nem talált. Az ügyész felebbezett.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 18.

— Nem egészen hamis hír volt az kedvesem — jegyezte meg a férfi, aki azzal a gyémánt gyűrűvel játszadozott, amelyet a leány az ujján viselt. A ló tényleg ledobott, meg is sérültem, de nem súlyosan. Azért is siettem hozzád, nehogy balga képzelgésekkel izgasd magad.

Megfogta a kedves leány kezét és úgy nézte a puha, fehér kacsóját.

— Talán azt nézed Gusztáv, hogy a jeggyűrűd nincs az ujjamon?

— Mért nem viseled hát?

Rózsa fölkel és a szoba tulsó sarkában levő asztalkához ment és az azon levő dobozból kivette az arany gyűrűt és ismét a völegénye mellé ült.

— Kissé nagy ez a gyűrű nekem — mondta.

— Csakugyan. De ha megengeded szivecském, elviszem az aranyműveshez és másikat csináltatok helyette, amelyet viselhetsz. Rózsa átadta a gyűrűt.

— Ez a másik gyűrűd azonban gyönyörű — jegyezte meg a férfi.

— Különös, hogy eddig észre sem vetted.

— Ne csodáld kedvesem, hiszen inkább a te tündöklő szemeidet néztem mindig — jegyezte meg a férfi és a gyűrűt lecsavarta a leány ujjáról és a világosság felé tartotta. Gyönyörű munka — mondta és úgy látszott, mintha nagyon örvendene neki, mint a gyermek a játékszernek.

Hirtelen elváltozott az arca.

— Jaj, most megint belém nyilallott — kiáltott fel és a kezét a halántékához szoritotta, majd keservesen nyögöcsélt.

— Gusztáv, te beteg vagy és előttem titkeled — szólt a leány aggodalmasan.

— Már el is múlt, de mégis jót tenne, ha néhány korty pálinkát adnál.

Ugy látszott, mintha le akarná küzdeni a fájdalomtól, amitől még jobban megijedt a leány. Fel is ugrott azonnal, hogy a kívánt pálinkát behozza. Még öt perc sem telt bele, amikor visszatért, a kezében a pálinkás üveget és a pohárt hozta. A férfi öntött és a jókora pohár pálinkát lehajította.

— Már jobban is érzem magam — mondta a férfi. Iszom még néhány kortyot. Erre megint lenyelt két pohárral.

— Igazi orvosság ez. De ha beteg nem volnék, a világot em innám meg.

Rózsa mosolyogva tette az asztalra az üveget és a poharat.

— De most már itt is az ideje, hogy hazamenjek. Ma este nem szabad soká kimaradnom. De igaz is, a gyémánt gyűrűdet, mikor az elébb kimentél, leejtettem és elgurult valamerre és nem találom.

(Folytatjuk.)

Nyiltér.*)

Kivonat a hajduszoboszlói ref. tantesztület 1904. évi június 6-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvéből:

A tanítótestület mély sajnálattal veszi tudomásul a Bor János tanítótestületi elnököt ért méltatlan és minősíthetetlen támadást s midőn a tisztességet mélyen sértő eme cselekményt elítéli, egyszersmind kijelenti, hogy elnöke iránt továbbra is bizalommal és ragaszkodással viseltetik. Egyben pedig elvárja Bor János testületi elnöktől, hogy csakis bírói úton szerezzen magának elégtételt a támadó ellen.

Kmf.

Cseke Gábor
jegyző.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

A „Sesta“ kertben
egy 2 nyilas szőlő, jó karban
levő épületekkel
eladó vagy bérebe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad:

KEINER és SCHWARZ
Csapó-utca 13. sz.

**Zongorák, Pianinok,
Czimbalmok**

és mindenféle hangszerek
kaphatók **csakis**

Schmidt S.
zongora- és zenemű raktárában.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép bajusz

Védjegy.

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-u. 8 sz.

Valamint minden debreczeni gyógyszerárban.

A tavaszi és nyári idényre érkezett mosó áru ujdonságaimat u. m. **Cosmanosi duchesse szatténok, francia katonok és batistok, piquék, át-törött fehér ajour és himzett batistok, fiu ruhákra való czérna szövetek, elsőrendű minőségű czérna fonal, Creás és Rumburgi vásznak, Schroll-féle chiffonok, csipkés jegyű havasi vásznak, csipke függönyök, ágy- és asztal terítők, saját készítettésű paplanok, harisnyák, kezyük és mindennemű rövid áruk raktárát olcsó szabott árak mellett ajánlja**

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

főtér, a nagytőzsde mellett.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MUVEK képviselője és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Óriási kávé behozatal és kiviteli raktár Lindenfeld J. Jenőnél, Városház-utca 2.

Fiatal leányok szappansomagoláshoz felvétetnek a szappangyárban, külső-vásártér 3. szám.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz-utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és fejelést igen mérsékelt áron.

Takarítónő alkalmazást nyerhet. Ha kis családú lakást is kaphat. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

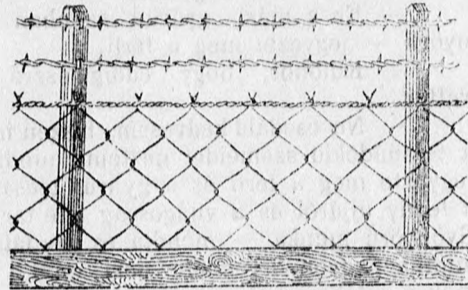
Keresünk azonnali belépésre egy gépkezelésben gyakorlott, vizsgázott fűtőt. Hortobágy gőzmalom.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika“ szállodával szemben.

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és czélszerűség tekintetében.

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz

Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. **1 tégely harmat-crème ára 1 korona.** A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arczpor, mely az arcznak üde, ifjú színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által ve'ekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadohoz ára 50 fillér. A Mollitergin** a legkiválóbb

arcz s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek se-lyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arcz- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos s rögtöni! Nap-égette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.**

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerész a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségeitől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. **1 üveg hajkenőcs ára 1 vagy 2 korona.**

Növényi hajkenőcs. Azok részére, akik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos! **1 tégely hajkenőcs ára 1 korona. iztelen csukamájolaj**

A Mihalovits-féle iztelen csukamájolaj teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. **A Mihalovits-féle**

China-bor	}	1 üveg ára
China-vas-bor.		1 kor. 60 fill.
Condurangó-bor.		
Pepsin-bor.		